

מרץ 2024

קול קורא לשדרוג תשתיות המחקר וההוראה במכון בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום

רקע

בישיבתה ביום 8.6.2022 דנה ות"ת בגיבוש עקרונות התכנית הרב-שנתית של ות"ת/מל"ג לשנים תשפ"ג-תשפ"ח, ואישרה באופן עקרוני קידום תכנית דגל למחקר בתחום הקיימות ומשבר האקלים, בכפוף לקבלת המשאבים הנדרשים מהאוצר (ראה החלטת ות"ת [כאן](#)). ב-7.12.2022 החליטה ות"ת וב-13.12.2022 החליטה מל"ג על מינוי וועדות היגוי מיעצות בתחומים של: (1) אנרגיה והתמודדות עם שינויי האקלים (2) חקלאות, מזון/תזונה ושימור המגוון הביולוגי ושימוש מקיים במשאבי טבע, ו(3) מדעי הים והמים. זאת בהמשך לשאלונים שנשלחו למוסדות המתוקצבים, לסקירה בינלאומית, ולהבנה כי מדובר בתחומים בהם מוערך כי השקעה תוספתית תביא לקפיצת מדרגה, למיצוב האקדמיה הישראלית בחזית המחקר המדעי, ותקדם את מדינת ישראל למעמד של מובילה במציאת פתרונות להתמודדות עם משבר האקלים ועמידה ביעדי הפחתת פליטות גזי חממה וצמיחה בת קיימא.

ב-5.7.2023 הובאו המלצות ועדות ההיגוי לדין בות"ת וזו אישרה, בין היתר, תקצוב חד-פעמי לשדרוג תשתיות ההוראה והמחקר במכון בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום (פרטים ניתן למצוא בדוח הוועדה [כאן](#)). הרציונל להחלטה ולהמלצת ועדת ההיגוי של ות"ת למדעי הים והמים נעוץ בייחודיות של מפרץ אילת בהיותו בעל מאפיינים גיאוכימופיזיקליים וביולוגיים ספציפיים להבנת ההשפעה של השינויים האקלימיים על סביבתנו. ברמה הכימופיזיקלית, משטר הזרמים מהים האדום צפונה (בגלל התאדות המים בחלק הצפוני של המפרץ), ושינויי המליחות הנובעים מכך, גורמים לשקיעת המים בצד הקרוב לעיר אילת, ויוצרים מעגל זרימה שגורם לכך שטמפרטורת המים בעומק גבוהה יחסית למצוי בימים אחרים, וקבועה במהלך השנה. דבר זה אפשר את התפתחות שוניית האלמוגים הייחודית של המפרץ באזור צפוני יחסית, שבו אין בנמצא שוניית אלמוגים דומות. מיקום השוניית הפך אותה לברומטר/סנסור רגיש לשינויי האקלים, ובכך חשיבותה הייחודית בהקשר של תכנית הדגל בקיימות ומשבר האקלים. יתרון לוגיסטי חשוב שמקטין מאד את הוצאות המחקר הימי באילת הוא שבזכות השבר הסורי-אפריקאי, שוניית האלמוגים והים העמוק מצויים במרחק של דקות הפלגה מהחוף, מה שמושך חוקרים מרחבי העולם הבאים לאילת לצרכי מחקר ולימוד כבר שנים רבות.

שדרוג תשתיות המחקר וההוראה במכון בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום

לאור האמור לעיל, החליטה ות"ת לתמוך, באופן חד-פעמי בתשתיות לקידום פעילות מחקר והוראה במכון מחקר בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום, אשר יעמוד בקריטריונים להלן:

- למכון ניסיון מוכח בהפעלת תשתיות למחקר ימי ולקיום פעילויות הוראה אקדמיות מתקדמות בתחום הימי.
- למכון ידע ובסיס אנושי, וכן תשתיות פיסיית המאפשרות מחקר ימי ופעילויות הוראה אקדמיות מתקדמות בתחום.
- המכון מספק נגישות לתשתיות המחקר ולפעילויות ההוראה שבתחומו לכל חוקרי הים ולסטודנטים מכל המוסדות להשכלה גבוהה, על בסיס קריטריונים שוויוניים לשימוש בתשתיות המחקר, ולהשתתפות בפעילויות ההוראה.

- בניהולו האקדמי של המכון ובפיתוחו מעורבים בצורה משמעותית מדענים מלפחות שלוש אוניברסיטאות מחקר מתוקצבות, ובמוסדות המכון ובוועדותיו יש ייצוג רחב למוסדות האקדמיים בעלי פעילות משמעותית בתחומי המחקר וההוראה האקדמית במכון.
- המכון מאפשר לחוקרים השייכים לכל אוניברסיטאות המחקר המתוקצבות להקים את מעבדת האם שלהם במכון, בכפוף לעמידתם בהליכי מינוי אקדמיים של המכון השמים דגש, בין היתר, על רמתם האקדמית ועל התאמת תחומי המחקר שלהם לאסטרטגיית הפיתוח האקדמי של המכון.
- המכון מאפשר, באופן תחרותי, לחוקרים מכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל ובח"ל לבלות תקופה מסוימת במכון לטובת קידום מחקרם.
- תקנון המכון יאושר ע"י ות"ת.

תקציב התמיכה החד-פעמית של ות"ת יהיה בהיקף של עד 30 מלש"ח. יובהר כי מדובר בהשקעה תשתיתית בעלת אופי חד-פעמי בלבד אשר אינה אמורה לתקצב פעילות שוטפת של מחקר, הוראה ומינהל במכון.

אופן ההגשה

מכון בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום אשר יעמוד בקריטריונים לעיל מוזמן להגיש בקשה לשדרוג תשתיות המחקר וההוראה הכוללת:

1. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים להקמה/שדרוג של פונקציות ההוראה במכון.
2. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים להקמה/שדרוג של פונקציות המחקר במכון.
3. שיפור תשתיות מרכזיות והתקני בטיחות (לרבות בטיחות אש)
4. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים להקמה/שדרוג של מרכז לצלילה מדעית.
5. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים לרכישה/שדרוג של ספינה לצרכי מחקר והוראה בים.
6. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים להקמה/שדרוג של מתקני חוף לעגינה, לרשתות חשמל, תקשורת וניסויים בים.
7. פירוט לגבי השיפוצים, ההתאמות במבנים והציוד הנדרשים להקמה/שדרוג של פונקציות אחרות במכון (שלא פורטו בסעיפים 1-6 לעיל), לרבות משרדים וכיו"ב.

להרחבה לגבי ההגדרות והסעיפים לעיל ראו הנספח המצורף לקול קורא זה.

מכונים המעוניינים לגשת לקול קורא זה מוזמנים לפנות במייל לכתובת מטה על מנת לקבל פורמט Excel למילוי, אותו יהיה עליהם לצרף לבקשתם לתמיכה.

מייל להגשה ולבירורים: noaz@che.org.il נעה זמר:

מועד אחרון להגשה 30.5.2024

נספח : שדרוג תשתיות הוראה ומחקר במכון בין-אוניברסיטאי לחקר הים בים האדום -

דגשים ודוגמאות לפרויקטים אותם ניתן לכלול בהגשה לקול הקורא

מטרת התכנית הינה לאפשר שיפוצים ושדרוג פיזי של פונקציות להוראה ומחקר במבנים קיימים או בחלקים מהם, חידוש ושדרוג תשתיות מרכזיות, התקני בטיחות וחידושם במבנים קיימים ורכישת ציוד ייעודי.

דגשים ודוגמאות:

- 1. שיפוצים והתאמות במבנים** - פונקציות רלוונטיות לתמיכת ות"ת: פונקציות הוראה ומחקר, פונקציות התומכות בפעילות ההוראה והמחקר ומשרדים, לא כולל פונקציות רווחה (כגון: קפיטריות, ספסלים לרווחת הסטודנט, מערכות השקיה וכדומה). ככל התלבטות לגבי פרויקט בתחום הרווחה יש להתייעץ עם הצוות המקצועי. כמו כן תתאפשר הסבה והשלמה של פונקציות הוראה רלוונטיות, למשל הסבה מכיתת לימוד למעבדה.
- 2. שיפור תשתיות מרכזיות והתקני בטיחות (לרבות בטיחות אש)** - תשתית מרכזית תוגדר כתשתית המהווה מסגרת כללית לתמיכה במערכת שלמה ומאפשרת שיפור יכולות ההוראה והמחקר, חיסכון כספי וכיו"ב. במסגרת זו ניתן לכלול גם חידוש של תשתיות קיימות כתשתיות חשמל, מים, תשתיות מחשוב ותשתיות תקשורת.

דוגמאות:

- שרת מחשב (אחסון) מהווה תמיכה בתשתית המחשוב במכון. לעומת זאת, רכישת מחשבים עבור חדר לימוד או מעבדת מחשבים לא תיחשב לתשתית.
 - חדר בקרה ותשתית למיזוג מהווה תשתית מרכזית, מנגד רכישת מזגן לכל חדר אינה מוגדרת כתשתית מרכזית למיזוג.
- 3. ציוד הוראה/מחקר** - בקטגוריה זו ניתן להגיש ציוד מחקר מתקדם, ציוד קבוע נדרש למעבדות או לכיתות הוראה, לרבות ריהוט ומחשבים נייחים